

VIIè CURS D'ARQUEOLOGIA CRISTIANA I VISIGODA AL JACIMENT DE VALÈNCIA "LA VELLA" (Riba-roja de Túria)

1-19 de juliol de 2024

Organitzen:

Ajuntament de Riba-roja de Túria
Institut Català d'Arqueologia Clàssica

Amb el suport de:

Diputació de València

Equip:

- Coordinació
 - Albert Ribera Lacomba
- Direcció
 - Josep M. Macias Solé
 - Òscar Caldés Aquilué
- Equip Tècnic
 - Francesc Rodríguez Martorell
 - Itziar Gutiérrez-Soto
 - Belisa Tarín Mora
- Secretaria d'organització:
 - Cristina Silvestre (Ajuntament de Riba-roja de Túria)
 - Ana Gallego (Institut Català d'Arqueologia Clàssica)

El jaciment:

València la Vella és un jaciment d'època visigoda del municipi de Riba-roja de Túria situat a uns 16 km de la ciutat de València. És un enclavament emmurallat situat dalt d'un turó en una ubicació espectacular sobre el riu Túria, a uns 2 km del palau de Pla de Nadal i dins del *Parc Natural del riu Túria*. És un recinte fortificat d'unes ha. d'extensió i on s'han desenvolupat escasses intervencions arqueològiques.

Un indret gairebé inèdit i fonamental per a comprendre la transformació del territori de *Valentia* entre el període visigot i musulmà. Per la seua especial situació defensiva, no es descarten troballes d'altres períodes, com la Guerra Civil, quan aquest promontori formà part de la línia de defensa de València, de la qual es veuen restes per tot el jaciment i que també seran objecte d'una intervenció paral·lela per part d'un grup de recuperació de la Memòria Històrica.

Els resultats de les intervencions arqueològiques dels darrers anys ens han permès comprendre que aquest jaciment es funda, possiblement amb la categoria de ciutat, per part d'un estat potent cap al 560-

580 dC. En els diversos sondeigs realitzats s'ha documentat una trama urbana densa i organitzada en plataformes, identificant un sector privilegiat a la part alta i a la part baixa una zona de producció artesanal, possiblement metal·lúrgica i una altra que podria funcionar com un camp de sitges. En la zona on s'intervingué als anys 1978-1980, a prop del tram sud de la muralla, destaca la presència d'una gran plaça de recepció i dos edificis de potent construcció.

Recursos on-line:

- <https://icac.cat/recerca/projectes-de-recerca/projecte/20942/> (web projecte).
- [Facebook del jaciment](#)
- [Instagram del jaciment](#)
- <https://skfb.ly/oEsAy> (models 3d d'Sketchfab)

Publicacions:

- Caldés, Ò (2019): "Les monedes del jaciment visigòtic de València la Vella (Riba-Roja de Túria)" en E. Huguet y A. Ribera (eds.): *En temps dels visigots al territori de València*, 105-109. https://www.academia.edu/45585242/Las_monedas_del_yacimiento_visigodo_de_Val%C3%A8ncia_la_Vella_Riba_Roja_de_T%C3%BAria
- Huguet, E., Macias, J. M., Ribera, A., Rodríguez, F., Rosselló, M. (2020): "Nuevos datos sobre el asentamiento visigodo de "València la Vella", Macias, J. M., Ribera, A., Rosselló, M. (eds), *Recintos fortificados en época visigoda: historia, arquitectura i técnica constructiva*, Sèrie Trama 8, 59-73. <http://hdl.handle.net/2072/417674>
- Huguet, E., Rodríguez, F., Macias, J. M., Ramón, Mª A., Ribera, A., Rosselló, M. (2023), *Producciones Locales e Importaciones (s. VI - VII) en el recinto fortificado visigodo de València la Vella (Riba-roja de Túria)*, Caminneci, V., Giannitrapani, E., Parello, M. C., Serena, M. (eds), 6th International Conference on Late Roman Coarse Wares and Amphorae in the Mediterranean: Archaeology and Archaeometry. Land and Sea. Pottery Routes (Agrigento, 2017). ISBN 9781803271484, 359-365. <http://hdl.handle.net/2072/537005>
- Macias, J. M., Ribera, A. V., Rosselló, M. (2021): "València la Vella. Arqueología en una ciudad sin nombre", *Urbs Regia. Revista de Patrimonio, Cultura y Turismo* 6, 57-67. <http://hdl.handle.net/2072/521503>
- Macias, J. M., Ribera, A., Rosselló, M., Rodríguez, F., Caldés, Ò. (2023): "València la Vella: A Visigothic city to place in history?", *Post Classical Archaeologies* 13, 69-92. <https://recercat.cat//handle/2072/537001>
- Pliego, R., Caldés, Ò (2021): "Monedas de bronce visigodas de València la Vella (Riba-Roja de Túria, València)", en M. Clua (ed.): *Actas del XVI Congreso Nacional de Numismática*, tomo 2, 617-625. https://www.academia.edu/70911830/Monedas_de_bronce_visigodas_de_Val%C3%A8ncia_la_Vella_a_Riba_Roja_de_T%C3%BAria_Val%C3%A8ncia
- Ribera i Lacomba, A. (coord.) (2000): *Los orígenes del cristianismo en Valencia y su entorno*, Ajuntament de València.
- Ribera i Lacomba, A. (2021): L'arqueologia dels centres de poder a *Valentia* i el seu entorn a l'antiguitat tardana (segles V a VIII), *Laietania* 22, 95-112.
- Ribera, A., Escrivà, I., Macias, J. M., Rosselló, M. (2020): "Los *spolia* en la formación del nuevo paisaje urbano en torno a Valentia y Edeta durante los siglos VI al VIII". Mateos, P., Morán, C.J. (eds.),

Exemplum et Spolia. *La reutilización arquitectónica en la transformación del paisaje urbano de las ciudades históricas*, MYTRA 7, vol I, 381-391. ISBN. 1: 978-84-09-26155-0.
<http://hdl.handle.net/2072/443456>

- Ribera, A., Rosselló, M., Macias, J. M. (2020): "Historia y *arqueología* de dos ciudades en los siglos VI-VIII d.C. *Valentia* y València la Vella", *Antigüedad y Cristianismo* 37, 63-106.
<http://hdl.handle.net/2072/378160>
- Rosselló Mesquida, M. (1996): "El yacimiento de València la Vella (Riba-roja de Túria, Valencia) Algunas consideraciones para su atribución cronológica y cultural", *Quaderns de prehistòria i arqueologia de Castelló* 17, 435-454.

Curs teòric i pràctic d'arqueologia cristiana i visigoda:

El curs pretén apropar els participants a la metodologia bàsica d'excavació i d'anàlisi arqueològica mitjançant un programa que diàriament combinarà el treball de camp en el jaciment amb el tractament dels seus resultats, a banda d'un seguit d'activitats teòriques i visites a jaciments de l'entorn. Amb aquest curs oferim una activitat formativa orientada específicament a l'arqueologia tardoantiga, la seva cultura material i la seva problemàtica històrica.

Inscripció:

Activitat adreçada a 12 estudiants d'Arqueologia (grau i postgrau). 3 places reservades a alumnes de la Universitat de València.

El termini d'inscripció finalitza el dia 19 de maig. Anunci d'acceptació: 24 de maig.

Quota d'inscripció: 100 €. Pagament disponible fins el dia 31 de maig.

INFORMACIÓ PRÀCTICA

Allotjament i manutenció:

L'organització es farà càrrec de l'allotjament entre els dies 30 de juny i 19 de juliol. També s'assumeix íntegrament la manutenció dels participants, a excepció dels períodes de lliure disposició. També assumeix les despeses d'una pòlissa asseguradora per a cadascun dels participants.

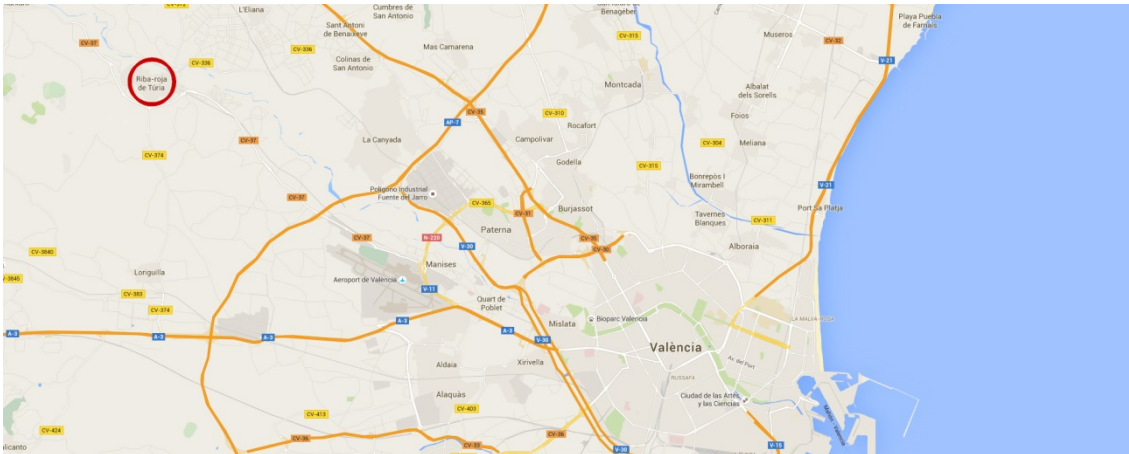
Els participants han de dur, obligatòriament i per compte propi, calçat de seguretat, guants i barret. També han de portar roba de llit i complements de protecció solar, antimosquits i de neteja de roba. Cal tenir present que es tracta d'una activitat a l'aire lliure durant el mes de juliol, en un entorn amb molta humitat.

Punt de trobada:

Xalet on s'allotjaran els participants del curs, a peu de jaciment. Diumenge 30 de juny entre les 18-20 h.

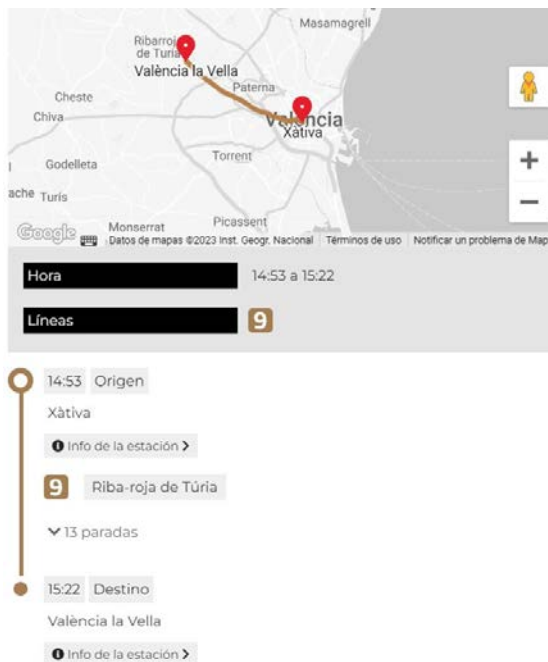
Com arribar al punt de trobada:

Per carretera: accés a través de les vies A-3, V-30, A-7 i CV-37.

En tren:

- Arribada a l'estació del Nord (València): agafeu la Línia 9 del Metro de València (parada Xàtiva fins a parada València la Vella).
- Arribada a l'estació Joaquín Sorolla: agafeu la Línia 2 del Metro de València (parada Joaquín Sorolla/Jesús fins a Àngel Guimerà). Des d'allà feu transbord a la Línia 9 (parada Àngel Guimerà fins a parada València la Vella).

En avió:

- Des de l'aeroport de Manises, preneu la Línia 5 del Metro de València fins a Rosas. Des d'allà feu transbord a la Línia 9 (parada Àngel Guimerà fins a València la Vella).

Horaris

- 07 – 13 h. Excavació arqueològica
- 16,30 – 20 h. Excavació/treball de gabinet i/o activitats formatives.

Programació preliminar:

Dia	Matí	Tarda
30/06		Recepció dels participants: de 18 – 20h
01/07	Excavació	<ul style="list-style-type: none"> • Taller de Ceràmiques. <i>Itziar Gutiérrez Soto</i> (ICAC) • Treball de Laboratori
02/07	Excavació	<ul style="list-style-type: none"> • Treball de Laboratori • Conferència: Fundación de ciudades en el mundo tardoantiguo. <i>Albert V. Ribera Lacomba</i> (ICAC)
03/07	Excavació	Excavació o treball de laboratori
04/07	Excavació	<ul style="list-style-type: none"> • Taller de Numismàtica. <i>Òscar Caldés Aquilué</i> (ICAC) • Visita al Pla de Nadal
05/07	Excavació	Excavació o treball de laboratori
06/07	Excursió a València: L'Almoïna, Presó de Sant Vicent, etc...	
07/07	Lliure disposició	
08/07	Excavació	<ul style="list-style-type: none"> • Visita al MUPLA • Conferència: Títol por determinar. <i>Alejandro Quevedo Sánchez</i> (CCHS-CSIC)
09/07	Excavació	Excavació o treball de laboratori
10/07	Excavació	Excavació o treball de laboratori
11/07	Excavació	<ul style="list-style-type: none"> • Excavació o treball de laboratori • Conferència: Cerámicas y comercio en el Mediterráneo Visigodo, <i>Francesc Rodríguez Martorell</i> (ICAC)
12/07	Excavació	Excavació o treball de laboratori
13/07	Excursió a Sagunt	
14/07	Lliure disposició	
15/07	Excavació	Excavació o treball de laboratori
16/07	Excavació	Excavació o treball de laboratori
17/07	Excavació	<ul style="list-style-type: none"> • Excavació o treball de laboratori • Jornada de portes obertes al jaciment de València la Vella.
18/07	Excavació	<ul style="list-style-type: none"> • Excavació o treball de laboratori • Conferència: Excavacions a València la Vella 2024: avanç dels resultats. <i>Equip Arqueològic</i>
19/07	Laboratori	Clausura i entrega de certificats

*Es preveu la celebració del VII Cicle de Conferències a Riba-roja de Túria durant el transcurs del curs. El contingut de les conferències està directament relacionat amb el curs i queda integrat en l'horari del mateix. Tant bon punt es tanqui el programa del Cicle de Conferències, es farà arribar als participants del curs i al públic local.